

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

12.07.2018 № 6891/0/2-18/20

На № 132 від 13.03.2018

**Народному депутату України
Арешонкову В. Ю.**

Про спрощення процедури
оформлення державних соціальних
допомог, пенсій тощо

Шановний Володимире Юрійовичу!

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В. Б. від 23.03.2018 № 11271/1/1-18 в межах компетенції розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 16.03.2018, та лист виконавчого комітету Коростенської міської ради Житомирської області від 05.03.2018 № 02-16-02/376 стосовно спрощення процедури оформлення громадянам державних допомог, пенсій тощо та повідомляє.

Щодо оформлення житлової субсидії та державних допомог

Відповідно до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 (зі змінами) (далі – Положення), для призначення субсидії особа подає органу соціального захисту населення за місцем реєстрації заяву про призначення житлової субсидії та декларацію про доходи і витрати осіб, які звернулися за її призначенням.

Зазначені заява та декларація можуть бути надіслані структурному підрозділу з питань соціального захисту населення поштою або в електронній формі з використанням засобів телекомунікаційних систем. У разі отримання надісланих з використанням засобів телекомунікаційних систем заяви та декларації, в яких відсутній електронний цифровий підпис громадянина, субсидія розраховується лише після підписання зазначених документів у місячний строк. У разі непідписання заяви і декларації у зазначений строк подаються нові заява і декларація.

Всі інші відомості (про склад зареєстрованих у житловому приміщенні осіб, про забезпеченість житловою площею та комунальними послугами, а також про вартість послуг) надаються за запитом органів праці та соціального захисту

16.04.2018 09:54

49151

населення житлово-експлуатаційними організаціями або іншими органами, що визначені місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування; у сільській місцевості – сільськими (селищними) радами, органами самоорганізації населення.

Згідно з пунктом 14 Положення субсидія для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначається з місяця звернення за її призначенням до дати закінчення опалювального сезону, але не більше ніж на 12 місяців.

Після закінчення строку отримання субсидії структурні підрозділи з питань соціального захисту населення самостійно розраховують субсидію на наступний період для домогосподарств, які отримували субсидію в попередньому періоді, на основі інформації про доходи, склад зареєстрованих у житловому приміщенні осіб, забезпеченість житловою площею та комунальними послугами, а також про вартість послуг без звернення громадян.

Нормами Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг” від 10.12.2015 № 888-VIII (набрав чинності 04.04.2016) передбачено, зокрема, що довідку про реєстрацію місця проживання видають органи реєстрації (виконавчі органи сільської, селищної або міської ради, сільські голови (у разі якщо відповідно до закону виконавчий орган сільської ради не утворено), що проводять реєстрацію, зняття з реєстрації місця проживання особи на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку поширюються повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради).

Питання надання державних допомог регулюється, зокрема, законами України „Про державну допомогу сім'ям з дітьми” від 21.11.1992 № 2811-XII, „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям” від 01.06.2000 № 1768-III та постановами Кабінету Міністрів України від 21.12.2017 № 1751 „Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми” (зі змінами) та від 24.02.2003 № 250 „Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям” (зі змінами).

Із метою спрощення процедури призначення різних видів державної підтримки постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 890 „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України” внесено зміни, зокрема, до:

Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 № 1751;

Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 250;

Порядку призначення та виплати тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.2006 № 189.

Відповідно до внесених змін із переліку документів для призначення, зокрема, державної допомоги на дітей одиноким матерям, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме, вилучено довідку про склад сім'ї.

Інформація про склад сім'ї для призначення таких видів державної допомоги зазначається в декларації про доходи та майновий стан осіб, які звертаються за призначенням усіх видів соціальної допомоги.

Щодо оформлення пенсій

Відповідно до статті 54 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986–1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається згідно із законодавством.

Порядок обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 „Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами).

Відповідно до частини першої статті 15 Закону № 796 підставою для визначення статусу учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС є період роботи (служби) у зоні відчуження, що підтверджено відповідними документами.

Частиною четвертою статті 15 Закону № 796 визначено, що видача довідок про період роботи (служби) по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, а також на територіях радіоактивного забруднення, про заробітну плату за цей період здійснюється підприємствами, установами та організаціями (військкоматами) за основним місцем роботи працівників на той час, а про період проживання на територіях радіоактивного забруднення, евакуацію, відселення, самостійне переселення – органами місцевого самоврядування.

До заяви про призначення пенсії згідно із Порядком подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, затвердженим постановою правління Пенсійного фонду України від 25.11.2005 № 22-1, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 27.12.2005 за №1566/11846 (зі змінами) (далі – Порядок № 22-1) додаються документи, зокрема:

посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та довідка про період (періоди) участі в ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС за формою, затвердженою постановою Державного Комітету СРСР по праці та соціальних питаннях від 09.03.1988 № 122, або довідка військової частини, у складі якої особа брала участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, або довідка архівної установи, або інші первинні документи, в яких зазначено період роботи, населений пункт чи об'єкт, де особою виконувались роботи з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, або посвідчення потерпілого від Чорнобильської катастрофи та довідка про період (періоди)

проживання (роботи) на територіях радіоактивного забруднення, видана органами місцевого самоврядування (підприємствами, установами, організаціями) (при призначенні пенсії за віком із застосуванням норм статті 55 Закону № 796 (абзац сьомий підпункту 5 пункту 2.1 розділу II Порядку № 22-1).

Стосовно призначення пенсій особам, які працювали або проживали на територіях радіоактивного забруднення, то відповідно до статті 55 Закону № 796 таким особам пенсії за віком призначаються зі зменшенням пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003 № 1058-IV (далі – Закон № 1058). Зокрема, постраждалим особам, які постійно проживали або постійно проживають чи постійно працювали або постійно працюють у зоні посиленого радіологічного контролю за умови, що вони станом на 01.01.1993 прожили або відпрацювали у цій зоні не менше чотирьох років – на 2 роки та додатково на 1 рік – за 3 роки проживання, роботи, але не більше 5 років.

Згідно із підпунктом 5 пункту 2.1 Порядку № 22-1 до заяви про призначення пенсії за віком додаються документи, які засвідчують особливий статус особи, зокрема, посвідчення особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, та довідка про період (періоди) проживання (роботи) на територіях радіоактивного забруднення, видана органами місцевого самоврядування (підприємствами, установами, організаціями).

Мінсоцполітики звернулося до Пенсійного фонду України щодо розгляду питання надання особам, які проживали або працювали на території зони посиленого радіоекологічного контролю, яка до 01.01.2015 відносилась до зони радіоактивного забруднення, пенсії зі зменшенням пенсійного віку без необхідності надання посвідчення постраждалої особи категорії 4.

Щодо документів, необхідних для видачі посвідчення осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та призначенням таким особам соціальної допомоги

Питання визначення статусу осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, врегульовано Законом № 796 та Порядком видачі посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.1997 № 51 (зі змінами) (далі – Порядок № 51).

Відповідно до статті 15 Закону № 796 підставою для визначення статусу потерпілих від Чорнобильської катастрофи, які проживають або працюють на забруднених територіях, є довідка про період проживання, роботи на цих територіях.

Форми довідок про період проживання, роботи на території зон радіоактивного забруднення затверджено Порядком № 51.

Соціальне забезпечення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, зокрема, надання громадянам компенсацій, допомоги певних видів та пільг, регулюється Законом № 796.

Відповідно до Порядку використання коштів державного бюджету для виконання програм, пов’язаних із соціальним захистом громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.09.2005 № 936 (зі змінами), призначення громадянам компенсацій, допомоги певних видів та надання пільг проводиться за єдиною

заявою відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1146 „Про вдосконалення механізму надання соціальної допомоги” структурними підрозділами з питань соціального захисту населення за місцем фактичного проживання (перебування) громадян.

Із метою спрощення процедури надання соціальних виплат через застосування принципу призначення усіх видів соціальної допомоги за однією заявою та підвищення контролю за правильністю призначення та надання усіх видів соціальної допомоги наказом Мінсоцполітики України від 19.09.2006 № 345 (зі змінами) затверджено Інструкцію щодо порядку оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги, яка визначає порядок оформлення і ведення особових справ отримувачів усіх видів соціальної допомоги, пільг та компенсацій, у тому числі пільг та компенсаційних виплат особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Призначення певних видів компенсацій, допомоги та пільг, передбачених Законом № 796, проводиться відповідно до порядків, затверджених Кабінетом Міністрів України, якими передбачено надання відповідних документів для призначення соціальної допомоги, а саме:

Порядок та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1997 № 155 „Про порядок та розміри компенсаційних виплат дітям, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами);

Порядок виплати одноразової компенсації за шкоду, заподіяну внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій, ядерних випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї, та щорічної допомоги на оздоровлення деяким категоріям громадян, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 760 „Про затвердження Порядку виплати одноразової компенсації за шкоду, заподіяну внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій, ядерних випробувань, військових навчань із застосуванням ядерної зброї, та щорічної допомоги на оздоровлення деяким категоріям громадян” (зі змінами);

Порядок надання щорічної грошової допомоги для компенсації вартості путівок санаторно-курортним закладам та закладам відпочинку, здійснення доплат за рахунок власних коштів, виплати грошової компенсації громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 854 „Деякі питання санаторно-курортного лікування та відпочинку громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами);

Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 № 1045 „Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів” (зі змінами).

З повагою

Міністр

А. Рева

